

Zarządzenie wewnętrzne R021.1.96.2025

Rektora Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie

z dnia 29 października 2025 r.

w sprawie procedury w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym i konfliktowi interesów w projekcie pn. „Science4Business – Nauka dla Biznesu” realizowanym w ramach działania 2.5 Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027

Podstawę prawną niniejszego Zarządzenia stanowią:

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) - art. 23 ust. 1 i 2
2. Statut Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie przyjęty Uchwałą Nr 40.2024 Senatu Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie Statutu Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie – tekst jednolity - § 24 ust. 1 - 3

§1

Definicje i skróty

Użyte w procedurze określenia i skróty oznaczają:

1. **Nadużycie finansowe** - zgodnie z art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 (1) oraz art. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ustanowionej aktem Rady z dnia 26 lipca 1995 r. nadużycia finansowe naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich polegają na:

1) W odniesieniu do wydatków, jakimkolwiek umyślnym działaniu lub zaniechaniu dotyczącym:

a) wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu sprzeniewierzenie lub bezprawne zatrzymanie środków z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez, Wspólnoty Europejskie lub w ich imieniu,

b) nieuwajnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,

c) niewłaściwego wykorzystania takich środków do celów innych niż te, na które zostały pierwotnie przyznane.

2) W odniesieniu do przychodów, jakimkolwiek umyślnym działaniu lub zaniechaniu dotyczącym:

a) wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu bezprawne zmniejszenie środków budżetu ogólnego

Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez, lub w imieniu, Wspólnot Europejskich,

b) nieuwjawnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,

c) niewłaściwego wykorzystania korzyści uzyskanej zgodnie z prawem, w tym samym celu.

2. Podejrzenie nadużycia finansowego - zgodnie z art. 2 rozporządzeń Komisji (UE) 2015/1970, 2015/1971, 2015/1972 oraz 2015/197328 jest to nieprawidłowość, która prowadzi do wszczęcia postępowania administracyjnego lub sądowego na poziomie krajowym w celu stwierdzenia zamierzonego działania, w szczególności nadużycia finansowego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit. a) Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich. Od 2006 r. państwa członkowskie są zobowiązane do określenia, czy nieprawidłowość daje podstawy do podejrzewania nadużycia finansowego.

3. Konflikt interesów - zgodnie z art. 61 rozporządzenia finansowego, konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu upoważnionego do działań finansowych lub innej osoby, w tym również organów krajowych na dowolnym szczeblu, uczestniczących w wykonaniu budżetu w ramach zarządzania bezpośredniego, pośredniego i dzielonego, w tym również w odnośnych działaniach przygotowawczych, a także w audycie lub kontroli, jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste. Bezpośredni i pośredni interes może również obejmować prezenty lub gościnność, interesy o charakterze nieekonomicznym lub wynikające z zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych lub politycznych (nawet jeśli nie jest ono wynagradzane), konkurujące obowiązki lojalności między jednym podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana, a inną osobą lub podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana. Do konfliktu interesów może również dojść w przypadku, gdy dana osoba w rzeczywistości nie odnosi żadnych korzyści z tytułu zaistniałej sytuacji – wystarczy, że zaistniałe okoliczności będą zagrażały bezstronnemu i obiektywnemu pełnieniu przez nią powierzonych jej funkcji. Takie okoliczności muszą jednak mieć określony, możliwy do zidentyfikowania, indywidualny związek z konkretnymi aspektami sposobu postępowania, zachowania lub stosunków danej osoby (lub wywierać wpływ na te aspekty).

4. Korupcja - zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 2 dyrektywy (UE) 2017/1371 oraz definicją korupcji czynnej w rozumieniu art. 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji, w którą zaangażowani są urzędnicy Wspólnot Europejskich lub urzędnicy państw członkowskich Unii Europejskiej, ustanowionej aktem Rady z dnia 26 maja 1997 r., lub zachowania, o których mowa w art. 2 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW, lub działania zdefiniowane w innych mających zastosowanie przepisach.

Korupcją, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym jest czyn:

- a) polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,
- b) polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,
- c) popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

5. Nieprawidłowość - zgodnie z art. 2 (31) Rozporządzenia ogólnego – każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii Europejskiej poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem.

6. Kierownik projektu - osoba odpowiedzialna za planowanie, realizację i zamknięcie projektu, dbając o jego zgodność z założonym zakresem, budżetem, harmonogramem i celami.

7. Zespół projektowy - grupa specjalistów powołana do zrealizowania projektu. Składa się z osób o różnych kompetencjach i rolach, które wspólnie pracują pod nadzorem kierownika projektu.

§2

Informacje ogólne i cel procedury

1. Celem niniejszej procedury jest stworzenie mechanizmów służących zapobieganiu, wykrywaniu i korygowaniu nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów w związku z realizacją projektu pn. „Science4Business – Nauka dla biznesu” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki.
2. Zespół projektowy zobowiązuje się do przestrzegania norm prawnych, etycznych i moralnych na najwyższym poziomie, zasad rzetelności, obiektywizmu i uczciwości, w tym do zapewnienia realizacji działań w taki sposób, aby przeciwdziałać nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktowi interesów.

3. Zespół projektowy jest świadomy istotności tworzenia „kultury etycznej” dlatego zobowiązuje się do propagowania kultury zwalczania nadużyć w celu zminimalizowania ryzyka oszustwa, jak i maksymalnego zaangażowania pracowników w zwalczanie nadużyć.

4. Kierownik Projektu odpowiada za zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów oraz zarządzanie ryzykiem nadużyć finansowych w ramach realizowanego projektu, a w szczególności za zapewnienie:

- a) rozdzielenia funkcji w zakresie realizowanych zadań pomiędzy zadaniami kontrolnymi, i innymi zadaniami wdrożeniowymi (w tym monitorowaniem i sprawozdawczością), dokonywaniem płatności,
- b) przypisania realizowanych zadań w ramach realizowanego Projektu,
- c) jasnego podziału zadań i obowiązków,
- d) stosowania mechanizmu weryfikacji, który wymaga udziału co najmniej dwóch osób w procesie opiniowania i zatwierdzania dokumentów,
- e) skutecznej kontroli zarządczej w obszarze zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów,
- f) świadomości pracowników odnośnie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów,
- g) możliwości odbycia szkoleń pracowników w zakresie sposobów wykrywania nieprawidłowości i nadużyć, mechanizmów raportowania oraz postępowania w sytuacjach korupcyjnych,
- h) należytej staranności w prowadzeniu działań ograniczających prawdopodobieństwo wystąpienia nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów (działania prewencyjne),
- i) podejmowania skutecznych działań ograniczających skutki nieuczciwych działań do akceptowalnego poziomu (działania korygujące i naprawcze) w stosownych przypadkach.

5. Do odpowiedzialności Kierownika Projektu w związku z wdrażaniem Projektu należy:

- a) nadzór nad pracownikami realizującymi zadania w projekcie pod kątem występowania oraz zapobiegania konfliktowi interesów,
- b) bieżąca kontrola dokumentacji opracowywanej przez pracowników w toku realizacji zadań służbowych,
- c) rozdzielanie funkcji i zadań realizowanych w projekcie oraz jasnego podziału obowiązków wśród pracowników zaangażowanych w projekt,
- d) organizacja i delegowanie pracowników na szkolenia przeciwdziałające nadużyciom finansowym i konfliktowi interesów,
- e) przeprowadzanie analizy ryzyk korupcyjnych / przeciwdziałających konfliktowi interesów,
- f) aktywny przegląd i bieżąca aktualizacja procedury w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktowi interesów,
- g) przekazywanie Rektorowi informacji o potencjalnych nieprawidłowościach lub nadużyciach.

Informowanie o potencjalnych nieprawidłowościach lub nadużyciach i sposobach ich zapobiegania:

1. Każda osoba, członek zespołu projektowego w przypadku: stwierdzenia wystąpienia zagrożenia korupcyjnego, bycia świadkiem zachowania o znamionach korupcji, otrzymaniu informacji o wystąpieniu zagrożenia korupcyjnego, zachowania o znamionach korupcji lub konfliktu interesów powinna niezwłocznie zgłosić ten fakt Kierownikowi Projektu na adres e-mail: S4B@ujd.edu.pl lub Rektorowi, jeżeli przytoczone okoliczności dotyczą Kierownika Projektu lub na adres e-mail: rektor@ujd.edu.pl zgodnie z obowiązującymi w Uniwersytecie Jana Długosza odrębnymi przepisami.
2. Każda osoba, która powzięta informację o wystąpieniu zagrożeń wskazanych w ust. 1 powinna podjąć działania w celu zabezpieczenia ich ewentualnych dowodów.
3. Zgłoszenie zagrożeń, o których mowa w ust. 1 oraz ich rozpatrywanie powinno następować z zachowaniem poufności, zarówno w odniesieniu do informacji odnoszących się do osób zgłaszających jak i osób, których zgłoszenie dotyczy.
4. Rektor, po konsultacji z Radcą Prawnym decyduje o sposobie rozpatrzenia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1. zgodnie z odrębnymi przepisami.
5. Przeciwdziałanie wystąpieniu korupcji w Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie zostało uregulowane odrębnym zarządzeniem.
6. Pojawienie się konfliktu interesów nie stanowi naruszenia. Natomiast zaniechanie powiadomienia o tym fakcie stosownych pracowników i wyłączenia określonych pracowników osób z wykonywania zadań w stosunku do których konflikt ten istnieje, jest uznawane za naruszenie.
7. W przypadkach potencjalnego konfliktu interesu każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować Kierownika Projektu o tym zagrożeniu i wyłączyć się ze sprawy.
8. W przypadku wystąpienia sytuacji, o której mowa w ust. 8 pracownik zobowiązany jest do zabezpieczenia dokumentacji w sprawie i powstrzymania się od czynności mogących wpływać na ich ważność.
9. Kierownik projektu powinien zweryfikować zgłoszoną sytuację o potencjalnym konflikcie interesów, i albo pracownika wyłączyć ze sprawy, jeżeli uzna, że konflikt jest lub przywrócić do realizacji zadań, w przypadku, gdy zgłoszona sytuacja nie ma wpływu na sprawę, w każdym z tych przypadków informacja powinna być sporządzona w sposób pisemny, np. pismem, e-mailem, notatką służbową.
10. Przeciwdziałanie występowaniu konfliktów interesu jest możliwe poprzez:
 - a) definiowanie potencjalnych zagrożeń i ich monitorowanie,
 - b) bezwzględne przeciwdziałanie potencjalnym, pozornym i rzeczywistym konfliktom interesów,
 - c) stałe edukowanie pracowników w zakresie przeciwdziałania konfliktom interesu oraz promowanie postaw etycznych,
 - d) bieżące rozwiązywanie sytuacji problemowych,

- e) zachęcanie do informowania o zaistniałych problemach i podejrzeniach wystąpienia konfliktów interesów,
- f) zachęcanie do podnoszenia świadomości w zakresie wykrywania i przeciwdziałania występowania ww. konfliktów.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

p.o. Rektora
Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
Prorektor ds. Nauki i Badań Naukowych
prof. dr hab. Bogusław Przywora